

**PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ**
przeprowadzonej

w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Świebodzinie

NIP: 927-17-38-774

REGON: 977946539

w dniach 20 grudnia 2010r. i 11 stycznia 2011 r.

Działając na podstawie art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z 2009r. ze zmianami), rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.)

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Elżbieta Szwonka** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 631-1/10 z dnia 16 grudnia 2010r.; przewodnicząca Zespołu;
2. **Agnieszka Kraska** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 631-2/10 z dnia 16 grudnia 2010r. –
3. **Marta Nowak** – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej LUW posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 631-3/10 z dnia 16 grudnia 2010r.

(Dowód: akta kontroli str. 1-6)

przeprowadził w dniach 20 grudnia 2010r. i 11 stycznia 2011r. kontrolę problemową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie ul. Żaków 3. Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Ludmiły Janik, Dyrektora jednostki, powołanej na stanowisko z dniem 1 stycznia 1999 roku.

(Dowód: akta kontroli str. 7-15)

Przedmiotem kontroli były: działania jednostki w latach 2008-2010 w zakresie realizacji zadań wynikających z lokalnego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem oraz zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

(Dowód: akta kontroli str.16-17)

1. ORGANIZACJA PRACY PCPR

Uchwałą Nr 301/2010 z dnia 3 marca 2010 r. Zarządu Powiatu Świebodzińskiego sprawie zatwierdzenia regulaminu organizacyjnego PCPR w Świebodzinie przyjęto Regulamin organizacyjny PCPR w Świebodzinie. Poprzedni Regulamin przyjęto Zarządzeniem Nr 8/2006 Dyrektora PCPR na podstawie § 6 Uchwały Nr XXXVI/272/06 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29 sierpnia 2006 r.

Zgodnie z regulaminem w strukturze Centrum wyodrębniono :

1. Stanowisko ds. domów pomocy społecznej;
2. Stanowisko ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych;
3. Stanowisko ds. rodzin zastępczych;
4. Stanowisko ds. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
5. Psycholog;
6. Punkt Interwencji Kryzysowej.

(Dowód: akta kontroli str. 18- 28)

Warunki lokalowe

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie mieści się w budynku przy ul. Żaków 3 w Świebodzinie, zajmuje 6 pomieszczeń na parterze, w tym pokój terapeutyczny oraz dodatkowo archiwum . W tym

samym budynku mają swoją siedzibę: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Szkolne Schronisko Młodzieżowe oraz mieszkanie usamodzielnienia dla 14 wychowanków Domu Dziecka w Chociulach.

(Dowód: akta kontroli str.29-39)

2. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zatrudnia 12 osób:

- Dyrektor – p. Ludmiła Janik – 1 etat;
- Zastępca dyrektora – 1 etat;
- główny księgowy – 1 etatu;
- specjalista ds. księgowości – 1 etat;
- pracownik socjalny – 6 etatów;
- pomoc administracyjna – 1 etat;
- konserwator – 1 etat;

(Dowód: akta kontroli str.29)

Dyrektor placówki posiada następujące kwalifikacje - wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika pracy socjalnej (ukończone w 2002r. – Uniwersytet Zielonogórski. Posiada wymaganą w art. 122 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. specjalizację z organizacji pomocy społecznej (Uniwersytet Zielonogórski 2003r). Staż pracy w pomocy społecznej - 12 lat.

Sprawdzono akta osobowe wszystkich pracowników merytorycznych - trzech pracowników socjalnych i zastępcy dyrektora (4 osób). Zgromadzone w teczkach dokumenty poświadczają kwalifikacje pracowników do wykonywania zadań, wynikających z zakresów czynności oraz fakt uczestniczenia w merytorycznych szkoleniach. Zastępca dyrektora posiada specjalizację z zakresu organizacji i zarządzania instytucjami pomocy społecznej oraz odbyła szkolenia w zakresie: Wynagrodzenia, elementy czasu pracy, naboru i służby przygotowawczej w urzędach i jednostkach samorządu terytorialnego” oraz „Praktyczne zastosowanie przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz procedury administracyjnej w odniesieniu do zadań samorządu powiatowego – powiatowe centra pomocy rodzinie”.

W 2009 roku Centrum zatrudniało psychologa, który pełnił w siedzibie Centrum dyżury 2 razy w tygodniu.

(Dowód: akta kontroli str. 30-31)

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ

Powiat Świebodziński posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjętą Uchwałą Rady Powiatu Świebodzińskiego Nr XX/157/05 z dnia 28.01.2005r. w sprawie uchwalenia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świebodzińskiego w latach 2005 – 2010. Rada powiatu przyjęła nową, uwzględniającą zachodzące zmiany Strategię na lata 2011-2025. Uchwała Rady Powiatu Świebodzińskiego Nr XLVI/307/10 z dnia 28.10.2010r. w sprawie uchwalenia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świebodzińskiego na lata 2011 – 2025.

Celem głównym strategii jest wszechstronny rozwój infrastruktury społecznej poprzez stworzenie systemu współpracy instytucji zajmującej się pomocą rodzinie, rozbudowa infrastruktury socjalnej, skuteczna pomoc osobom dorosłym w pokonywaniu sytuacji problemowych, stworzenie odpowiednich warunków do życia i rozwoju dzieciom i młodzieży wkraczających w dorosłe życie,

optymalizacja systemu pomocy społecznej oraz stworzenie skutecznego systemu rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Wobec zjawiska wzrostu niewydolności opiekuńczo-wychowawczej w rodzinach oraz występującej dysfunkcyjności rodzin założono w nowej strategii następujące kierunki działania:

1. Rozwój poradnictwa specjalistycznego i pomocy dla rodzin z dysfunkcjami poprzez stworzenie stałych zespołów interdyscyplinarnych.
2. Zainteresowanie młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych pracą w ramach wolontariatu np. na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny z właściwymi instytucjami tj., sądy instytucje oświatowe, zakłady opieki zdrowotnej, kościoły i związki wyznaniowe itp.
4. Rozwój działalności dziennych ośrodków wsparcia, świetlic środowiskowych, kół zainteresowań, klubów środowiskowych oraz innych specjalistycznych placówek wsparcia rodzinnego.
5. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z rodziną.
6. Rozwój kompleksowego wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych – oddziaływania socjalne, pedagogiczne, psychologiczne oraz terapeutyczne.
7. Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.

W strategii zawarto również następujące kierunki działań zmierzających do przekształcenia placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie powiatu:

1. Rozeznanie możliwości w zakresie przekształceń placówek.
2. Zmiany w placówkach – z ewentualnymi zmianami siedzib, tak aby powstały małe 14 osobowe grupy rodzinne.
3. Przeanalizowanie celowości powstania zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Założenia do nowej strategii przygotowano w oparciu o ocenę realizacji poprzedniego dokumentu z roku 2005 i zmiany zachodzące w obszarze pomocy społecznej. Diagnoza potrzeb powiatu przygotowana została głównie przez pracowników centrum we współdziałaniu z ośrodkami pomocy społecznej, urzędem pracy.

(Dowód: akta kontroli str.31-32)

2. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w roku 2009 był zatrudniony psycholog. Psycholog pełnił w siedzibie Centrum dwa razy w tygodniu dyżury psychologiczne, w trakcie których stosował następujące metody pracy: poradnictwo i konsultacje psychologiczne, psychoedukacja rodziców zastępczych i dzieci, terapia indywidualna, wywiad psychologiczny, rozmowa kierowana, obserwacja psychologiczna. Z usług psychologa korzystały rodziny zastępcze, dzieci w nich umieszczone oraz rodzice naturalni. Obecnie psycholog zatrudniony jest na umowę – zlecenie.

- wymiar czasu pracy specjalistów: 4 godziny tygodniowo;
- ilość osób przyjętych ogółem: 217, w tym dzieci: 98.
- ilość rodzin korzystających z pomocy: 37,

W Powiecie funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym zatrudniani specjaliści: psycholog, pedagog, pracownik socjalny, specjalista ds. uzależnień oraz radca prawny udzielają porad osobom i rodzinom znajdującym się sytuacji kryzysowej, prowadzą pracę socjalną oraz terapię pedagogiczną i psychologiczną ponadto udzielają porad prawnych.

Punkt Interwencji Kryzysowej czynny jest w godzinach popołudniowych między 15¹⁵ a 19⁰⁰, cztery dni w tygodniu. W roku 2009 liczba udzielonych konsultacji, porad interwencyjno - specjalistycznych wyniosła 210.

(Dowód: akta kontroli str.32-33; 40-44)

3. LOKALNY SYSTEM OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Powiat Świebodziński posiada Program Lokalnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2007 - 2010 przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Świebodzińskiego Nr VII/55/07 z dnia 06.06.2007r. W programie zapisano między innymi działania mające na celu rozwój niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych poprzez przeprowadzenie akcji promująco – informacyjnej, szkolenia dla kandydatów i istniejących rodzin zastępczych oraz dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do obowiązujących standardów, zintensyfikowanie prac zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i intensywną pracę placówek wobec wychowanków o uregulowanej sytuacji prawnej w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego bądź zapewnienia im rodzinnej formy opieki zastępczej. Po ponad 3 latach funkcjonowania Lokalny Program został zaktualizowany i dostosowany do zmian jakie nastąpiły w ostatnich latach zarówno w przepisach jak i w sytuacji rodzin na terenie powiatu i przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Świebodzińskiego Nr XLVI/309/10 z dnia 28.10.2010r. w sprawie uchwalenia Programu Lokalnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2011 – 2025. W programie zapisano między innymi działania mające na celu utworzenie mieszkań chronionych, dostosowanie placówek opiekuńczo – wychowawczych do obowiązujących standardów, podjęcie zintegrowanych działań zmierzających do wzmocnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych skierowanych do rodziców dzieci przebywających w placówkach. Spośród zadań zapisanych w lokalnym systemie w 2007 roku nie zrealizowano zadania dotyczącego osiągnięcia przez placówki opiekuńczo – wychowawcze obowiązujących standardów, niektóre zapisy sformułowano w sposób ogólny lub mało precyzyjny co utrudnia ocenę stopnia realizacji, np. zintensyfikowanie prac zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

W zaktualizowanym „Programie Lokalnego Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2011 – 2025.” główny cel i założenia oraz kierunki działań: „Rozwój lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną” pozostał bez zmian. Natomiast w następujący sposób doprecyzowano cele szczegółowe:

1. Pomoc rodzinie znajdującej się w sytuacji kryzysowej;
2. Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej;
3. Dostosowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych do prawidłowego przebiegu procesu wychowania dzieci w nich umieszczonych;
4. Ochrona dziecka i rodziny przed przemocą;
5. Pomoc w usamodzielnieniu wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych;
6. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy rodzinie i dziecku poprzez podnoszenie oraz doskonalenie umiejętności kadr jednostek pomocy społecznej i innych współpracujących z nimi podmiotów.

(Dowód: akta kontroli str.45-75)

4. ORGANIZACJA OPIEKI NAD DZIEĆMI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH

W powiecie w dniu kontroli funkcjonowały 82 rodziny zastępcze, w tym: 66 spokrewnionych, 12 niespokrewnionych z dzieckiem oraz 4 zawodowe rodziny, z czego: rodzina 1 wielodzietna i 3 o charakterze pogotowia rodzinnego. W rodzinach tych przebywało łącznie 125 dzieci, w tym: w spokrewnionych rodzinach - 95 dzieci, w niespokrewnionych 15 dzieci, w zawodowych 15 dzieci z czego: w rodzinie wielodzietnej - 7, w pogotowiacz rodzinnych 8.

W rodzinach zastępczych na dzień kontroli na terenie powiatu przebywa 9 dzieci pochodzących z innych powiatów, natomiast 14 dzieci z powiatu świebodzińskiego przebywa na terenie innych powiatów. Kwestię pomocy pieniężnej, o której mowa w art.78 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z 2009r. ze zmianami) - częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej uregulowano stosownymi porozumieniami.

(Dowód: akta kontroli str. 33-34)

Uchwałą Nr XXXVIII/248/09 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 18 grudnia 2009r. określono warunki częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w rodzinie zastępczej.

(Dowód: akta kontroli str. 76-78)

Rodziny, którym ustalono odpłatność a nie wywiązują się z obowiązku i nie wnoszą opłat, zgłaszane są przez PCPR do Urzędu Skarbowego z prośbą o ściągnięcie należności. Każdy przypadek jest rozpatrywany indywidualnie.

Do budżetu powiatu z tytułu opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych: w roku 2009 wpłynęło 4.638,64 zł, w roku 2010 (do 30.11.2010) - 5.090,77zł

(Dowód: akta kontroli str. 34)

Według stanu na dzień kontroli, nie ma dzieci oczekujących na umieszczenie w rodzinie zastępczej, zrealizowano wszystkie postanowienia Sądu o umieszczeniu w rodzinie zastępczej.

(Dowód: akta kontroli str. 34)

PCPR prowadzi działania na rzecz wspierania istniejących rodzin zastępczych poprzez:

- indywidualną pracę socjalną,
- współpracę z psychologiem w razie zgłaszanych potrzeb i problemów przez rodziny zastępcze,
- współpracę ze Stowarzyszeniem Rodzicielstwa Zastępczego w Sierczynku, co skutkowało odbytymi w okresie wakacji warsztatami dla dzieci i rodziców zastępczych;
- organizowanie festynów rodzinnych, imprez okolicznościowych;
- pomoc rodzinom w pozyskiwaniu dodatkowych środków na funkcjonowanie rodzin zastępczych (fundacje, stowarzyszenia) i współpracę w tym zakresie z tymi placówkami,
- informowanie o możliwościach innego wsparcia (poza finansowego) dla rodzin zastępczych (konkursy, kolonie dla dzieci - bezpłatne),

Natomiast celu pozyskiwania nowych rodzin zastępczych prowadzone są kampanie reklamowe i promocyjne.

W powiecie funkcjonuje nieformalna grupa wsparcia pogotowia rodzinnych. W 2010 roku w siedzibie PCPR - w pokoju terapeutycznym odbyły się 3 spotkania grupy wsparcia, w tym jedno z pracownikiem socjalnym Centrum, ponadto prowadzone są coroczne szkolenia rodzin zastępczych spokrewnionych - szkolenie przeprowadzili pracownicy Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Gorzowie Wlkp., PCPR współpracuje z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Świebodzinie w sprawie projektu realizowanego przez Poradnię „Szkoła dla rodziców”, w 2008 roku PCPR zrealizowało projekt „Tworzenie infrastruktury niezbędnej dla dobrego funkcjonowania rodzin zastępczych”, środki pozyskano z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Wsparcie i opiekę dla rodzin zastępczych i dzieci świadczy psycholog PCPR - obecnie zatrudniony w ramach umowy zlecenia.

(Dowód: akta kontroli str79-.92)

W toku kontroli zbadano dokumentację 11 rodzin zastępczych, co stanowi 13% całości dokumentacji:

Rodziny spokrewnione - losowo wybrano dokumentację 6 rodzin:

Rodziny niespokrewnione – losowo wybrano dokumentację 1 rodziny:

Zawodowych rodzin zastępczych - sprawdzono teczki wszystkich 4 rodzin, 3 o charakterze pogotowia rodzinnego i 1 rodziny wielodzietnej.

Z analizy dokumentacji funkcjonujących pogotowia rodzinnych wynika, że:

- okres pobytu 3 dzieci w tych rodzinach przekracza 15 miesięcy;
- liczba dzieci w pogotowiach rodzinnych jest zgodna z przepisami prawa;
- wywiady środowiskowe w tych rodzinach przeprowadzane są nie rzadziej niż co 6 miesięcy;
- w aktach rodzin znajdują się dokumenty potwierdzające podejmowanie przez PCPR działania zmierzające do uregulowania sytuacji dzieci;
- wszystkie rodziny posiadają wymagane kwalifikacje - w aktach rodzin znajdowały się niezbędne zaświadczenia o uczestnictwie w szkoleniu dla kandydatów na rodzinę zastępczą wydane przez OAO w Gorzowie Wlkp.;
- z rodzinami zawodowymi zawarto stosowne umowy-zlecenia na pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego/wielodzietnej;
- decyzje administracyjne o przyznaniu pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w tych rodzinach zostały wydane zgodnie z przepisami prawa;

Z analizy dokumentacji rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych wynika, że:

- wywiady środowiskowe w spokrewnionych rodzinach są przeprowadzane z naruszeniem obowiązującego terminu (rzadziej niż co 6 miesięcy);
- dokumentacja rodzin jest kompletna, zawiera: postanowienia Sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinie, zgodne z przepisami prawa decyzje administracyjne o przyznaniu pomocy pieniężnej na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej,
- podejmowane są działania mające na celu wspieranie rodzin zastępczych – zarówno finansowe, jak i pozafinansowe (poradnictwo specjalistyczne, szkolenia).

(Dowód: akta kontroli str93-.109)

5. PROWADZENIE PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH, OŚRODKÓW ADOPCYJNO-OPIEKUŃCZYCH, PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO O ZASIEGU PONADGMINNYM ORAZ WDRAŻANIE PROGRAMÓW POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Na terenie powiatu funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze wielofunkcyjne. Dom Dziecka w Świebodzinie – liczba miejsc 64 w tym: 40 socjalizacyjnych, 8 interwencyjnych i 16 w mieszkaniu usamodzielnień oraz Dom Dziecka w Chociulach – z liczbą miejsc 50 w tym: 30 socjalizacyjnych, 12 interwencyjnych i 8 w mieszkaniu usamodzielnień. Obie placówki realizują programy naprawcze.

Na dzień kontroli w Domu Dziecka w Świebodzinie przebywało 61 wychowanków, w Domu Dziecka w Chociulach 43 wychowanków.

(Dowód: akta kontroli str.35)

Dom Dziecka w Świebodzinie posiada zezwolenie warunkowe – Decyzja Wojewody Lubuskiego Nr PS.II.E.Szw.90130-12-6/2007 z dnia 29 lipca 2008 roku. Uchwałą Nr XXI/140/08 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29 maja 2008 roku przyjęto program naprawczy dla Domu Dziecka w Świebodzinie. Program zakłada wybudowanie trzech wolnostojących domów 14 osobowych. W 2008 roku planowano zakończyć sprawy formalno – prawne związane z budową, w latach 2009-2010 wybudować domy. Program naprawczy został zaakceptowany pismem z dnia 19.06.2008 znak: PS.II.AKra.ESzw.90123-12/08. Do dnia kontroli wyznaczono działkę i podjęto czynności zmierzające do rozpoczęcia inwestycji. Nie sfinalizowano prac przygotowawczych i nie rozpoczęto budowy. Zezwolenie wygasło z mocy prawa z dniem 31.12. 2010 roku. Placówka od 01.01.2011r. funkcjonuje nielegalnie.

Postępowanie w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Domu Dziecka w Chociulach było zawieszono do 18 maja 2010 r. Przyjęty Uchwałą Nr VII/54/07 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 6 czerwca 2007 Program naprawczy został zmieniony Uchwałą Nr VII/54/07 Rady Powiatu Świebodzińskiego XXXV/236/09 z dnia 29 września 2009. Wobec wysokich kosztów dostosowania zabytkowego obiektu do potrzeb placówki oraz uzgadniania wszystkich działań remontowych i adaptacyjnych z konserwatorem zabytków organ prowadzący Uchwałą Nr XL/267/010 Rady Powiatu Świebodzińskiego XXXV/236/09 z dnia 25 marca 2010 r. uchyliło poprzednią uchwałę i przyjęło do realizacji nowy program naprawczy zakładający zmianę lokalizacji placówki – zakup dwóch wolnostojących domów dla potrzeb placówki. Pismem z dnia 16.04.2010 znak: PS.I.AKra 90130-11/07 nowy program naprawczy został zaakceptowanym przez organ nadzoru. Starosta Powiatu Świebodzińskiego wystąpił o wyrażenie zgody na likwidację placówki w Chociulach. Po przeprowadzeniu wizytacji placówki Wojewoda Lubuski Decyzją Nr PS.I.A.Kra.90130-11/07 z dnia 18 maja 2010 wydał zezwolenie warunkowe na prowadzenie placówki. W dniu 19 maja 2010 r. Wojewoda Lubuski wydał zgodę na jej likwidację. Podjęto działania na rzecz pozyskania odpowiednich budynków dla potrzeb placówki. Uchwałą Nr 351/10 Zarządu Powiatu Świebodzińskiego z dnia 12 października 2010 dokonano wyboru oferty nieruchomości na potrzeby Domu Dziecka w Chociulach. Na dzień kontroli placówka funkcjonowała w dawnej siedzibie. Nie zakończono prac w planowanym terminie. Starostwo powiatowe zarezerwowało w projekcie budżetu na 2011 rok środki na ten cel w wysokości 800,000 zł. Zezwolenie warunkowe wygasło z mocy prawa z dniem 31.12.2010 roku. Placówka od 01.01.2011r. funkcjonuje nielegalnie.

(Dowód: akta kontroli str. 110 -125)

Powiat nie prowadzi placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

(Dowód: akta kontroli str.35)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje we współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Świebodzinie projekt „Szkoła dla rodziców”. W 2008 roku PCPR zrealizowało własny projekt „Tworzenie infrastruktury niezbędnej dla dobrego funkcjonowania rodzin zastępczych”, środki pozyskano z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

(Dowód: akta kontroli str. 34)

W 2009 nie zrealizowało żadnego programu w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

(Dowód: akta kontroli str.35)

W 2010 Starostwo Powiatowe zgłosiło do konkursu na finansowe wspierania programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej projekt pn. „Pozyskiwanie zastępczego środowiska rodzicielskiego w Powiecie świebodzińskim”, który zakładał przeprowadzenie kampanii promocyjno – edukacyjnej w zakresie rodzicielstwa zastępczego. Wydział Polityki Społecznej pozytywnie zaopiniował Projekt, w postępowaniu

konkursowym projekt nie uzyskał wsparcia. Zadanie zrealizowano w ograniczonym zakresie z własnych środków.

Na terenie powiatu nie realizuje się i nie wdraża się aktualnie programów pomocy dziecku i rodzinie.

(Dowód: akta kontroli str.35)

W Powiecie Świebodzińskim nie ma Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Dnia 26 kwietnia 2005 roku została zawarta umowa pomiędzy Powiatem Świebodzińskim, a Miastem Gorzowem Wlkp. na realizację zadania: prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych i zastępczych, a także terapii rodzinnej oraz zadań wynikających z działalności Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. Wyżej wymienione zadania są realizowane na terenie Ośrodka oraz po indywidualnym uzgodnieniu w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, przez specjalistów oddelegowanych przez Ośrodek Adopcyjno - Opiekuńczy w Gorzowie Wlkp. Do Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Gorzowie Wlkp. zgłaszane dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

(Dowód: akta kontroli str. 35;126-129)

Na dzień kontroli powiatowe centrum posiada 8 niezrealizowanych postanowień dotyczących umieszczenie 15 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, z tego 8 dzieci przebywa w pogotowiu rodzinnym. Siedmioro dzieci oczekuje w środowisku, w stosunku do czworga matka złożyła odwołanie do sądu, dla trojga poszukuje się miejsca w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

(Dowód: akta kontroli str. 35;111)

6. POKRYWANIE KOSZTÓW UTRZYMANIA DZIECI W PLACÓWKACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I RODZINACH ZASTĘPCZYCH Z TERENU POWIATU ORAZ NA TERENIE INNEGO POWIATU

Na terenie powiatu świebodzińskiego w rodzinach zastępczych przebywa 9 dzieci z innych powiatów. Ze wszystkimi powiatami podpisano stosowne porozumienia.

(Dowód: akta kontroli str.130)

Powiat świebodziński skierował do rodzin zastępczych na terenie powiatu międzyrzeckiego i krośnieńskiego 9 dzieci. Z tymi powiatami podpisano porozumienia.

(Dowód: akta kontroli str.131)

Na koniec 2009 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu przebywało ogółem 108 dzieci, poza powiatem – 3 dzieci. W 2010 roku (na dzień kontroli) analogicznie – 104 na terenie powiatu i 1 dziecko poza powiatem (do 07.12.2010).

(Dowód: akta kontroli str.35-36)

Koszty utrzymania dzieci w roku 2009 w placówkach na terenie powiatu: - w Domu Dziecka w Świebodzinie - 2.254,18 zł, w Domu Dziecka w Chociulach - 2.716,55zł. W 2010 analogicznie : DD Świebodzin – 2.340,00zł; DD Chociule – 2.527,98zł.

(Dowód: akta kontroli str. 35)

Za dziecko przebywające w Ośrodku Dziecka i Rodziny w Krzyżu Wlkp. - miesięczny koszt wynosił: 3.410,00zł.

(Dowód: akta kontroli str. 35)

Obwieszczenia w sprawie ustalenia i ogłoszenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie powiatu świebodzińskiego zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z 2009 roku Nr 8, poz.205 oraz w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego z 2010 roku Nr13, poz. 211.

(Dowód: akta kontroli str. 132-133)

Przyjęte na 2011 rok stawki nie są jeszcze ogłoszone. Dla Domu Dziecka w Świebodzinie stawka wynosi 3.309,00 zł; Domu Dziecka w Chociulach - 3.200,00 zł.

(Dowód: akta kontroli str.35)

Uchwała Rady Powiatu Świebodzińskiego Nr XXXVIII/247/06 z dnia 18 grudnia 2009 określono warunki częściowego lub całkowitego zwalniania rodziców z opłat za pobyt dziecka oraz osoby pełnoletniej w placówce opiekuńczo – wychowawczej Wpływy do budżetu powiatu w 2009 z tego tytułu wyniosły 5.069,81 zł, a 2010 do dnia kontroli 6.395,28 zł.

(Dowód: akta kontroli str.35; 134-136)

Na terenie powiatu przebywa 2 dzieci narodowości rumuńskiej (Dom Dziecka w Świebodzinie). Obaj chłopcy mają status pobytu tolerowanego – matkę chłopców deportowano.

7. PRYZNAWANIE POMOCY PIENIĘŻNEJ NA USAMODZIELNIENIA ORAZ KONTYNUOWANIE NAUKI WYCHOWANKOM RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH

W 2009 roku czworgu wychowankom rodzin zastępczych przyznano pomoc na usamodzielnienie i 18 wychowankom na kontynuowanie nauki.

Natomiast w odniesieniu do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2009 r. przyznano pomoc na usamodzielnienie – 2 oraz na kontynuowanie nauki – 5

Na dzień kontroli Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie wypłacało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze łącznie dla 23 wychowanków, z tego z rodzin zastępczych – 19 osobom; z placówek opiekuńczo – wychowawczych - 4.

(Dowód: akta kontroli str. 36)

W toku kontroli przeanalizowano 17,4% losowo wybranej dokumentacji – 2 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i 2 wychowanków z rodzin zastępczych:

Załącznik nr 4

W toku postępowania w sprawie usamodzielnienia zachowano następującą kolejność działań: wnioski, wywiad, decyzja. Z analizy dokumentacji wynika, że prawie wszystkie wywiady środowiskowe są przeprowadzane przez pracowników socjalnych Powiatowego Centrum. Zlecenie właściwym ośrodkom pomocy społecznej przeprowadzenia wywiadu w związku z procedurą usamodzielnienia następuje rzadko.

W kontrolowanym zakresie odnotowano tylko w jednym przypadku niewielkie przekroczenia terminów (od kilku do 24 dni) przeprowadzania wywiadów środowiskowych, co stanowi naruszenia zapisów Art. 107 pkt 1 pkt 4, ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. /tekst jednolity dnia 2 października 2009 r. Dz. U. Nr 175, poz.1362 ze zmianami/ który stanowi, że w przypadku ubiegania się po raz kolejny lub w przypadku zmiany danych zawartych w wywiadzie sporządza się aktualizację. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy sporządza się **nie rzadziej, niż co 6 miesięcy**, mimo braku zmiany danych.

Nie stwierdzono przypadków nieprzestrzegania procedur i terminów zawartych w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. /tekst jednolity z dnia 2 października 2009 r. Dz. U. Nr 175, poz.1362 ze zmianami/ i rozporządzeniu wykonawczym odnośnie udzielania pomocy pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych na kontynuowanie nauki (Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie z dnia 23 grudnia 2004 r. / Dz.U. z 2005 Nr 6, poz. 45 ze zm./;

Dla każdej formy pomocy zakłada się odrębną teczkę, gdzie gromadzi się dokumentację w następującym porządku: wniosek, pismo o wszczęciu procedury, wywiad, decyzja, porozumienie w przypadku udzielania pomocy na zagospodarowanie, wywiady aktualizujące, informacja o utrzymaniu w mocy decyzji, zaświadczenia ze szkół w przypadku pomocy na kontynuowanie nauki, oświadczenia o zapoznaniu się ze zgromadzoną dokumentacją.

Dokumentacja dotycząca usamodzielnienia składa się z teczek zawierających:

- 1/ dokumentację dotyczącą procesu usamodzielnienia
- 2/ dokumentację dotyczącą pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki
- 3/ dokumentację dotyczącą pomocy na zagospodarowanie
- 4/ dokumentację dotyczącą pomocy pieniężnej na usamodzielnienie

Wszystkie tečky są spięte i gromadzone na stanowisku wg kolejności alfabetycznej

Taki sposób gromadzenia jest przejrzysty.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie opracowało własny wzór Indywidualnego Programu Usamodzielnienia oraz wprowadziło dodatkowe dokumenty w postaci Porozumienia dotyczącego przeznaczenia i sposobu wydatkowania pomocy na zagospodarowanie oraz Protokół z wykonania porozumienia i rozliczenia dotacji. Przyjęte dokumenty i procedury stosuje się dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych.

(Dowód: akta kontroli str. 137-145)

8. POMOC W INTEGRACJI ZE ŚRODOWISKIEM PEŁNOLETNICH WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH

Wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodziny zastępcze mający trudności w integracji ze środowiskiem korzystają z pomocy pracowników socjalnych Centrum. Prowadzona jest z nimi szeroko rozumiana praca socjalna, polegająca m.in. na pomocy w znalezieniu zatrudnienia, w otrzymaniu lokalu mieszkalnego, ponadto świadczone jest poradnictwo w zakresie załatwiania spraw urzędowych.

W celu wzbogacenia oferty kierowanej do wychowanków opuszczających placówki i rodziny zastępcze Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nawiązało współpracę z Fundacją „Nasz Dom” w Lutolu Mokrym. Fundacja realizuje projekty ze środków EFS; między innymi „Przedsiębiorstwo społeczne WINDA otwarciem drogi zawodowej dla młodzieży z rodzin zastępczych” mające na celu ułatwienie startu w dorosłe życie młodzieży opuszczającej rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. PCPR pomaga w rekrutacji młodzieży, udziela konsultacji w zakresie dotychczasowej drogi życiowej beneficjentów. W roku 2009 uczestniczyło w projekcie 5 osób, a w roku 2010 - 2 osoby.

Ponadto pomoc kierowana jest do rodzin biologicznych, które zachęca się do podejmowania starań o powrót dziecka do domu rodzinnego oraz tworzenia warunków do jego powrotu.

W rodzinach tych pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną, wspierają i świadczą poradnictwo i pomoc. Nadto rodzice biologiczni korzystają z pomocy psychologa PCPR. W 2008 roku zawieszono dwa kontrakty socjalne w celu poprawy sytuacji rodziny biologicznej i powrotu dzieci do domu rodzinnego – kontrakty zostały rozwiązane w 2009 roku (jeden przez rodzinę, jeden przez prac. socjalnego Centrum). Przyczyną rozwiązania było niezrealizowanie ustaleń przyjętych w kontrakcie.

W bieżącym roku zawieszono z kolejnymi rodzinami 2 kontrakty – oba kontrakty są w trakcie realizacji.

(Dowód: akta kontroli str. 36)

W celu tworzenia warunków do powrotu dziecka z placówki opiekuńczo- wychowawczej i rodziny zastępczej do rodziny biologicznej PCPR podejmuje następujące działania:

- współpraca ze szkołami w zakresie motywowania rodzin biologicznych do starania się o powrót dziecka do domu,
- współpraca z OPS w celu przezwyciężenia trudności, które są wynikiem deprivacji potrzeb i dysfunkcjonalności rodziców biologicznych,
- współpraca z sądem i kuratorami w zakresie rozpoznawania i wglądu w sytuację rodzinną małoletnich,
- współpraca z GKRPA mająca na celu uświadamianie rodziców biologicznych uzależnionych od alkoholu o konsekwencjach nałogu, a następnie próby motywowania do podjęcia leczenia odwykowego,
- indywidualna praca z rodziną mającą na celu wykluczenie bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie marginalizacji społecznej poprzez poradnictwo specjalistyczne, kontrakty socjalne.

(Dowód: akta kontroli str. 36)

W roku 2009 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie pozyskało środki Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Został napisany projekt: „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie”. W ramach realizacji projektu objęto wsparciem 34 osoby - 22 osoby niepełnosprawne i 12 osób – usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych. W wyniku realizacji projektu każdy z beneficjentów skorzystał z dwóch instrumentów pomocowych. Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych skorzystali z 7 dniowych warsztatów integracyjno-szkoleniowych nad morzem w Mrzeżynie i uczestniczyli w wybranym kursie/szkoleniu podnoszącym kwalifikacje. W ramach projektu grupa osób usamodzielniających się uczestniczyła w wyjazdowym warsztacie szkoleniowym w Karpaczu. W trakcie całego roku beneficjenci korzystali ze specjalistycznych porad świadczonych przez pracowników socjalnych, psychologa oraz porad doradcy zawodowego. Organizowano liczne spotkania organizacyjne. Na początku grudnia 2009 w Hotelu „Pan Tadeusz” w Rzeczyce została zorganizowana uroczysta konferencja podsumowująca projekt, z udziałem przedstawicieli Powiatu Świebodzińskiego, jednostek organizacyjnych z zakresu pomocy społecznej szczebla powiatowego oraz gminnego, a także z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli lokalnych mediów. Natomiast pod koniec grudnia 2009 została zorganizowana dla beneficjentów projektu i osób bezpośrednio zaangażowanych w projekt uroczysta wigilia.

W wyniku realizacji projektu z grupy usamodzielniających się wychowanków z rodzin zastępczych i domów dziecka : 8 osób ukończyło kurs prawa jazdy kat. B; 2 osoby ukończyły kurs kosmetyczny; 1 osoba ukończyła kurs szybkiego czytania i technik uczenia się i 1 osobie sfinansowano semestr nauki w Policealnym Studium Informatycznym. Udział we wszystkich szkoleniach, dla beneficjentów projektu był bezpłatny. Środki pozyskane na realizację projektu wynosiły w 2009 roku 328.574,12zł. Edycja projektu zakończyła się z dniem 31 grudnia 2009r.

(Dowód: akta kontroli str. 38-39)

W roku 2010 po raz trzeci PCPR realizował projekt „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie”. Środki pozyskane na realizację projektu wynosiły w 2010 roku 385.729,40zł. W roku 2010 objęto wsparciem 43 osoby, z tego 28 osób niepełnosprawnych i 15 osób stanowiła grupa usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i domów dziecka. Podobnie jak w latach ubiegłych beneficjenci skorzystali z darmowego kursu podnoszącego kwalifikacje zawodowe, zostali objęci poradnictwem

zawodowym, psychologicznym, socjalnym i organizowano liczne spotkania, szkolenia miękkie i warsztaty, między innymi w Łebie, Mierzęcinie, Dychowie.

(Dowód: akta kontroli str. (38-39))

9. PROWADZENIE MIESZKAŃ CHRONIONYCH DLA USAMODZIELNIAJĄCYCH SIĘ WYCHOWANKÓW

Z informacji udzielonych przez Dyrektora PCPR w Świebodzinie wynika, że z uwagi na brak środków i brak zasobów lokalowych, powiat nie posiada mieszkań chronionych.

(Dowód: akta kontroli str. 36)

10. DZIAŁANIA PCPR W CELU POPRAWY WARUNKÓW OPIEKI I WYCHOWANIA W PLACÓWKACH CAŁODOBOWYCH

Na terenie powiatu funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze wielofunkcyjne. Obie placówki realizują programy naprawcze. Żadna z placówek nie osiągnie standardu w terminie przewidzianym w art. 7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zmianami) – do 31 grudnia 2010 roku.

Na realizację zadań zapisanych w programach naprawczych powiat pozyskał środki z LUW – w 2009 – zwrócono ponad 20% pozyskanych środków, w 2010 na zadania inwestycyjne pozyskano 108.840 zł i na wydatki bieżące 83.265 zł – obie kwoty zwrócono. W celu poprawy warunków bytowych w Domu Dziecka w Świebodzinie w roku 2009 zrealizowano prace remontowe i zakupy sprzętu, mebli i wyposażenia, między innymi przeprowadzono: remont instalacji elektrycznej, wykonano remont pokoi wychowanków i gabinetu psychologa; dokonano zakupów mebli i wyposażenia pokoi wychowanków; naczyń kuchennych; zestawu komputerowego z drukarką;

Natomiast w Domu Dziecka w Chociulach zrealizowano prace remontowe i zakupy sprzętu, mebli i wyposażenia: dokonano zakupu mebli do pokoi wychowanków, odnowiono ściany w pokojach dzieci oraz zakupiono na potrzeby placówki kserokopiarkę, wyparzarę, zestaw komputerowy.

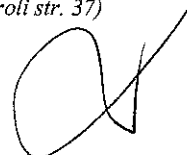
(Dowód: akta kontroli str. 36-37)

11. SZKOLENIE I DOSKONALENIE KADR POMOCY SPOŁECZNEJ Z TERENU POWIATU ORAZ DORADZTWO MERYTORYCZNE DLA KIEROWNIKÓW I PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNYCH Z TERENU POWIATU

PCPR prowadzi dla kadr Domów Pomocy Społecznej, Domów Dziecka oraz Ośrodków Pomocy Społecznej doradztwo metodyczne przez cały rok na bieżąco zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami. Według informacji przekazanej przez Dyrektora PCPR Dyrektorzy i pracownicy jednostek często telefonują lub przyjeżdżają osobiście do Centrum w celu uzyskania różnego rodzaju porad i wsparcia. Poruszana problematyka najczęściej dotyczy procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków, interpretacji aktów prawnych z zakresu pomocy społecznej, funkcjonowania rodzinnej opieki zastępczej. Powiatowe Centrum nie rejestrowało doradztwa metodycznego i nie sporządzało planu szkoleń na 2010 i innych form doskonalenia kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

Ostatnie zorganizowane spotkanie szkoleniowe dla kierowników Ośrodków Pomocy Społecznej odbyło się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie w dniu 20 września 2010r. i dotyczyło planowanych przez rząd zmian w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. W dokumentacji PCPR informacja o szkoleniu wysyłana do ops oraz lista obecności.

(Dowód: akta kontroli str. 37)

12. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

1. **Opracowywanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie** – Obowiązek realizacji zadania wprowadzony z dniem 1 sierpnia 2010r., w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010, Nr 125, poz. 842). Podczas kontroli przyjęto do protokołu ustne wyjaśnienia Dyrektora jednostki, z których wynika, że dotychczas nie opracowano powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Dyrektor zadeklarowała, że w 2011 roku planowane jest opracowanie takiego programu.

(Dowód: akta kontroli str. 38;146-147)

2. **Opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie** – obowiązek realizacji zadania wprowadzony z dniem 1 sierpnia 2010r., w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010, Nr 125, poz. 842). Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Dyrektora w Powiecie Świebodzińskim dotychczas nie opracowywano i nie realizowano programów profilaktycznych skierowanych do dzieci w rodzinach z przemocą. Program taki zostanie opracowany razem z powiatowym programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w 2011 roku.

(Dowód: akta kontroli str. 38;146-147)

3. **Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia** – powiat nie prowadzi ośrodków wsparcia.

W toku kontroli ustalono, że w strukturach PCPR funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej, prowadzony na mocy Porozumienia Nr 1/2010 zawartego na czas nieokreślony pomiędzy Powiatem Świebodzińskim a Gminą Świebodzin w dniu 5 lutego 2010r. Ponadto, na mocy tego porozumienia prowadzony jest także Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych. W PIK zatrudniani są następujący specjaliści: pracownik socjalny i radca prawny z PCPR oraz psycholog i pedagog z Gminy Świebodzin (łączny wymiar etatów – 1 3/8). Zadania PIK:

- udzielanie pomocy osobom znajdującym się sytuacji kryzysowej, świadczą pracę socjalną
- świadczenie poradnictwa, w tym prawnego i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- prowadzenie grupy wsparcia i grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy domowej.

Wymienione usługi są świadczone na rzecz mieszkańców powiatu świebodzińskiego bezpłatnie.

Punkt Interwencji Kryzysowej czynny jest od poniedziałku do czwartku w godzinach od 15¹⁵ do 19⁰⁰. W roku 2009 liczba udzielonych konsultacji, porad interwencyjno - specjalistycznych wyniosła 210.

(Dowód: akta kontroli str. 32-33;40-44)

4. **Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej** - Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Dyrektora, powiat nie zapewnia miejsc w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej.

(Dowód: akta kontroli str. 38;146-147)

5. Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – zadanie z zakresu administracji rządowej, nie jest realizowane przez Powiat.

(Dowód: akta kontroli str. 38;146-147)

6. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie - zadanie z zakresu administracji rządowej realizowane przez Powiat.

Jak wynika z informacji uzyskanych w toku kontroli, w 2008r. w programie uczestniczyło 8 sprawców przemocy, zaświadczenia o ukończeniu programu otrzymało 5 sprawców. W 2009r. w programie uczestniczyło 8 sprawców przemocy, zaświadczenia o ukończeniu programu otrzymało 6 sprawców. Zajęcia prowadzone są przez parę trenerów:

- Panią Barbarę Daukszewicz – Zastępcę Dyrektora PCPR, posiadającą wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika pracy socjalnej, studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz szkolenie podstawowe dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie przeprowadzone przez Fundację „Będziesz” dot. Programu korekcyjno-edukacyjnego „Partner” w 2008r. ;

- Pana Michała Stachowiaka - posiadającego wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku historia, studia podyplomowe z terapii uzależnień oraz szkolenie podstawowe dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie przeprowadzone przez Fundację „Będziesz” dot. Programu korekcyjno-edukacyjnego „Partner” w 2008r.

Z trenerami PCPR zawarł w dniu 12-02-2008r. umowę o pokrycie kosztów szkolenia dla osób pracujących ze sprawcami przemocy, zobowiązując jednocześnie do pełnienia funkcji trenera w PCPR w Świebodzinie przez okres 5 lat. Ponadto, w każdym roku zawierana jest z trenerem umowa-zlecenie na wykonanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec sprawców stosujących przemoc domową.

W toku kontroli poddano analizie realizację zadania w 2009r. PCPR otrzymało środki na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla 8 sprawców przemocy w rodzinie – 12.000,00 zł. Do protokołu dołączono wykaz faktur, dotyczących rozliczenia środków w 2009r. Z zestawienia wydatków wynika, że środki przeznaczone na realizację programu w 2009 r. przeznaczono na: wynagrodzenia specjalistów w ramach umów-zlecenia (z pochodnymi), materiały biurowe i komputerowe, artykuły spożywcze, doposażenie pokoju do zajęć terapeutycznych, zgodnie z przeznaczeniem.

Realizacja programu oparta jest o założenia Programu korekcyjno-edukacyjnego „Partner” opracowanego zgodnie z założeniami programu „Duluth”. Prowadzona jest zgodnie z ustalonym na dany rok kalendarzowy harmonogramem. Oddziaływania prowadzone były w oparciu o działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne a ukierunkowane na zmianę zachowa i postaw osób stosujących przemoc wobec osób najbliższych. Program obejmował zajęcia indywidualne (poradnictwo psychologiczne i prawne) oraz grupowe prowadzone w kierunku zastępowania agresji i kontroli złości. Zajęcia odbywały się w siedzibie Centrum w okresie od września do grudnia 2009r. Dokumentacja uczestników programu z 2009r. złożona jest odrębnym w segregatorze i zawiera: kontrakty zawarte z uczestnikami programów, listy obecności uczestników, dokumentację służącą diagnozie indywidualnego przypadku: „kwestionariusz kontrolowania” wypełniany przez sprawcę, „historię przemocy cz.I i cz. II”, „odpowiedzialność I i II”-kwestionariusze przyznania się sprawcy do używania przemocy, ponadto kwestionariusze pracy nad problemem stosowania przemocy. W tezkach 6 sprawców znajdują się ponadto zaświadczenia o ukończeniu Programu.

Z analizy dokumentacji wynika, że jest ona prowadzona w sposób prawidłowy.

(Dowód: akta kontroli str.148-183)

PODSUMOWANIE

1. Dyrektor i pracownicy PCPR posiadają wymagane kwalifikacje.
 2. Na dzień kontroli powiat posiada 8 niezrealizowanych postanowień dotyczących umieszczenia 15 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, z tego 7 dzieci przebywa w środowisku naturalnym.
 3. Opieka zastępcza jest organizowana w sposób prawidłowy, z zastrzeżeniem, że okres pobytu 3 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego przekracza 15 miesięcy, a wywiady środowiskowe w spokrewnionych rodzinach zastępczych były przeprowadzane rzadziej niż co 6 miesięcy.
 4. Spośród zadań zapisanych w lokalnym systemie w 2007 roku nie zrealizowano zadania dotyczącego osiągnięcia przez placówki opiekuńczo – wychowawcze obowiązujących standardów.
 5. Powiat nie zrealizował Uchwał dotyczących programów naprawczych dla Domu Dziecka w Chociulach (Uchwała Nr XL/267/010 Rady Powiatu Świebodzińskiego XXXV/236/09 z dnia 25 marca 2010 r) i Domu Dziecka w Świebodzinie (Uchwała Nr XXI/140/08 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 29 maja 2008 roku).
- Placówki opiekuńczo – wychowawcze na terenie powiatu nie osiągnęły standardów w wymaganym w art. 154 ust. 7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z 2009r. ze zmianami), nie posiadają zezwoleń na funkcjonowanie i od 01.01.2011r. działają nielegalnie.
6. W 2009 powiat nie wdrażał i nie zrealizował żadnego programu w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.
 7. Powiat nie prowadzi placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.
 8. Powiat nie posiada mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
 9. W zakresie udzielania pełnoletnim wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie nie stwierdzono nieprawidłowości.
 10. Powiatowe Centrum nie rejestrowało doradztwa metodycznego i nie zaplanowało szkolenia i innych form doskonalenia kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
 11. Powiat nie realizował wszystkich zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:
 - nie opracowywał powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
 - nie opracowywał programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
 - nie zapewniono osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
 - nie zapewniono osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.
 12. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie – zgodna z przepisami.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Zgodnie z § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) kierownik kontrolowanej jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto, kierownikowi kontrolowanej jednostki przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi kontrolowanej jednostki stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. wobec zastrzeżeń.

Po przeczytaniu, niniejszy protokół podpisano na każdej stronie.

Treść protokołu podlega udostępnieniu zgodnie z ustawą z dnia 06 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112 poz. 1198) prócz informacji stanowiących dane osobowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych (Dz.U.Nr.133 poz. 883 z późniejszymi zmianami).

Protokół sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Pani Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie;
- egzemplarz nr 2 przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli LUW;
- egzemplarz nr 3 wraz z aktami kontroli pozostawiono w Wydziale Polityki Społecznej.

Kontrolujący:

Wydział Polityki Społecznej
Inspektor Wojewódzki

Elzbieta Szwonka
Elzbieta Szwonka

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Agnieszka Kraska
Agnieszka Kraska

ST. INSPEKTOR
w Wydziale Polityki Społecznej

Marta Nowak
Marta Nowak

Dyrektor jednostki kontrolowanej

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Świebodzinie
Ludmiła Janik
mgr Ludmiła Janik

Gorzów Wlkp. 8.02.2011

Świebodzin 11.02.2011

01881093

Data przyjęcia: 2011-02-15 09:22:11

Numer: PP/11335/2011

Przyjął: Krystyna Wolter

Wielosobowe stanowisko do spraw Kancelarii

Załączników: 0

P. Wolter
z uspokojeniem
15.02.2011